

بسمه تعالی

خلاصه پلان استراتژیک پوهنهی اقتصاد پوهنتون خاتم النبیین (ص)

مقدمه و ضرورت

- ۱- مدیریت سنتی بیشتر بر برنامه‌ریزی کوتاهمدت و محیط داخلی تأکید داشت؛ در حالی که شرایط متحول جهانی، ضرورت توجه به مدیریت استراتژیک را برجسته کرده است.
- ۲- مدیریت استراتژیک با تحلیل محیط بیرونی و درونی، شناسایی نقاط قوت و ضعف، و پیش‌بینی فرصت‌ها و تهدیدها، امکان تصمیم‌گیری علمی و آینده‌نگر را فراهم می‌سازد.
- ۳- پوهنهی اقتصاد با درک این ضرورت، پلان استراتژیک خود را تا افق ۱۴۰۵ تدوین نموده است تا مسیر رشد، کیفیت علمی و جایگاه ملی خود را تثبیت نماید.

مراحل و روش تدوین

- ۱- مرحله اول: تشکیل کمیته بازنگری و تدوین.
- ۲- مرحله دوم: تحلیل وضعیت موجود (محیط داخلی و خارجی).
- ۳- مرحله سوم: استفاده از ابزارهای تحلیلی مانند (SWOT) برای استخراج قوت‌ها، ضعف‌ها، فرصت‌ها و تهدیدها و (QSPM) برای اولویت‌بندی استراتژی‌ها.
- ۴- مرحله چهارم: طراحی اهداف، استراتژی‌ها و برنامه‌های عملیاتی.
- ۵- مرحله پنجم: تعیین سازوکار اجرا، نظارت و ارزیابی.

معرفی پوهنهی اقتصاد

- ۱- سال تأسیس 1388 با مجوز وزارت تحصیلات عالی؛
- ۲- دیپارتمنت‌ها: اقتصاد تجارتی (۱۳۸۹) و مدیریت تجارتی. (1396)
- ۳- فارغان: تاکنون ۴۳۴ تن.
- ۴- محصلان فعلی 108: تن در دو دیپارتمنت.
- ۵- کادر علمی 5: استاد با مدارج علمی بلند و متعهد.
- ۶- ساختار سازمانی: کمیته‌های علمی، تضمین کیفیت، تحقیق، نصاب، فرهنگی و روابط اجتماعی.
- ۷- ویژگی برجسته: نصاب به‌روز، استفاده از آموزش الکترونیک، توجه به تحقیق و روش‌های معاصر تدریس.

ارزش‌ها و آرمان‌ها

۱- ارزش‌ها: ایمان به اسلام و ارزش‌های دینی، کرامت انسانی، وحدت ملی، اهمیت علم و تحقیق، رعایت قانون، مسئولیت‌پذیری اجتماعی.

۲- دیدگاه: (Vision)

«پوهنهی اقتصاد در نظر دارد تا افق ۱۴۰۵، از طریق آموزش و تحقیق معیاری در حوزه‌ی اقتصاد تجارتی و مدیریت تجارتی، میان پوهنهی‌های مشابه در سطح کشور، جایگاه برتر را به دست آورد».

۳- مأموریت: (Mission)

«دانشکده‌ی اقتصاد با برخورداری از استادان متخصص و امکانات معیاری از مسیر آموزش و پژوهش، تلاش می‌کند محصولانی متعهد و مسلکی تربیت کند».

اهداف استراتژیک کلان

اهداف کلی (نقاط‌نهایی‌که فعالیت‌ها در راستای رسیدن به آن صورت می‌گیرد) پوهنهی اقتصاد پوهنتون خاتم‌النبیین (ص)، نمی‌تواند بیگانه با اهداف کلی این پوهنتون باشند. همان‌گونه اهداف کلی دانشگاه در مفهوم و محتوا که عبارت و متن اهداف کلی رهنمود وزارت تحصیلات عالی «تدوین یافته‌اند».

ش	اهداف کلی پلان استراتژیک پوهنتون خاتم‌النبیین	اهداف کلی پلان استراتژیک پوهنهی اقتصاد	ارتباط با شاخص‌های ه گانه
۱	انکشاف تحقیقات، تولید علم و نوآوری	انکشاف و توسعه‌ی تحقیقات، تولید علم و نوآوری در حوزه‌ی اقتصاد و مدیریت تجارتی	شاخص تحقیق
۲	اصلاح اداری و ایجاد سیستم مبارزه با فساد اداری در سطح نهاد.	شفافیت اداری در جهت جلوگیری از فساد اداری در پوهنهی	شاخص توسعه و انکشاف اجتماعی
۳	بازنگری و تدوین نصاب تحصیلی برای رشته‌های جدید	بازنگری و روزآمدسازی نصاب تحصیلی رشته‌های اقتصاد و مدیریت تجارتی و تدوین نصاب تحصیلی جدید	شاخص آموزش و کسب عواید
۴	ارتقا و بهبود کیفی پوهنتون بر اساس معیارهای تضمین کیفیت و اعتباردهی وزارت تحصیلات عالی	ارتقای کیفیت برنامه‌ها و فعالیت‌های علمی پوهنهی در رهنمود معیارهای تضمین کیفیت وزارت تحصیلات	شاخص توسعه و انکشاف و کسب عواید
۵	انکشاف و بهبود آموزش الکترونیک	انکشاف و بهبود آموزش الکترونیک دانش اقتصاد و مدیریت تجارتی	شاخص آموزش الکترونیکی
۶	ارتقای ظرفیت نیروی انسانی پوهنتون	ارتقای ظرفیت نیروی انسانی پوهنهی	شاخص توسعه و انکشاف و کسب عواید
۷	بازنگری، تعدیل و تدوین اسناد تخنیکی پوهنتون در پرتو اسناد تقنینی وزارت تحصیلات عالی	بازنگری مقررات زیر مجموعه‌ی پوهنهی و همکاری با پوهنتون در بازنگری مقررات در روشنایی رهنمود وزارت تحصیلات عالی	شاخص توسعه و انکشاف
۸	بهبود و توسعه‌ی روابط با نهادهای اکادمیک و غیر اکادمیک	بهبود و توسعه‌ی روابط با نهادهای اقتصادی و مدیریت تجارتی	شاخص فعالیت‌های بین‌المللی
۹	افزایش دسترسی عادلانه به تحصیلات عالی	زمینه‌سازی برای گسترش دسترسی عادلانه به تحصیلات عالی در حوزه‌ی اقتصاد و مدیریت تجارتی	شاخص توسعه و انکشاف و کسب عواید
۱۰	سهیم‌گیری در توسعه و انکشاف جامعه	سهیم‌شدن مسئولانه در در انکشاف و توسعه‌ی جامعه	شاخص توسعه و انکشاف

تحلیل محیطی و استراتژی‌ها

الف) عوامل داخلی

- ۱- **نقاط قوت:** استادان متخصص، نصاب نسبتاً معیاری، وجود آموزش الکترونیک، تعهد به ارزش‌های اسلامی.
- ۲- **نقاط ضعف:** محدودیت منابع مالی و فیزیکی، کمبود تحقیقات علمی در سطح بین‌المللی، ظرفیت پایین برخی کمیته‌ها.

ب) عوامل خارجی

- ۱- **فرصت‌ها:** افزایش تقاضا برای رشته‌های اقتصاد و مدیریت، ضرورت تربیت نیروی متخصص برای توسعه کشور، رشد تعاملات علمی.
- ۲- **تهدیدها:** بی‌ثباتی سیاسی، مشکلات اقتصادی کشور، مهاجرت کادر علمی، رقابت فزاینده دانشگاه‌ها.

ج) استراتژی‌ها (براساس SWOT و QSPM)

۱. استراتژی‌های **تهاجمی**: (SO) استفاده از ظرفیت استادان برای گسترش تحقیقات و همکاری‌های علمی.
۲. استراتژی‌های **تنوع‌بخش**: (ST) توسعه رشته‌های جدید برای پاسخگویی به نیاز بازار.
۳. استراتژی‌های **اصلاحی**: (WO) ارتقای منابع فیزیکی و مالی برای رفع محدودیت‌های داخلی.
۴. استراتژی‌های **دفاعی**: (WT) مدیریت ریسک‌های ناشی از تحولات بیرونی و حفظ کیفیت آموزشی در شرایط دشوار.

میکانیسم اجرا و ارزیابی

- ۱- **بنیاد نهادی:** تشکیل کمیته نظارت بر اجرای پلان.
- ۲- **سازوکار اجرا:** هر دپارتمنت موظف به عملی‌سازی بخشی از استراتژی‌ها است.
- ۳- **ارزیابی:** بر اساس چهار شاخص اصلی:

۱. **سازگاری درونی** (هم‌آهنگی میان اجزای پلان)
۲. **سازگاری محیطی** (همخوانی با شرایط بیرونی)
۳. **تناسب منابع** (کفایت منابع انسانی و مالی)
۴. **میزان ریسک** (قابلیت مقابله با تهدیدها)

- ۴- **پاژنگری:** ارزیابی سالانه و اعمال اصلاحات لازم برای بهبود پلان.

جمع‌بندی

پلان استراتژیک پوهنهی اقتصاد پوهنتون خاتم‌النبیین (ص) نقشه‌راهی پنج‌ساله برای رسیدن به جایگاه علمی برتر است. این پلان:

- ۱- بر ارزش‌های اسلامی و ملی استوار است.
- ۲- به ارتقای کیفیت آموزشی، پژوهشی و مسلکی می‌پردازد.
- ۳- با استفاده از ابزارهای علمی مدیریت استراتژیک تدوین گردیده است.
- ۴- زمینه را برای توسعه تحقیقات، بهبود نصاب، تقویت کادر علمی و سهم‌گیری در توسعه اقتصادی کشور فراهم می‌سازد.

چارت تشکیلاتی دانشکده اقتصاد

محل امضاء
معاون علمی

این ساختار در جلسه‌ی شماره ۲۳ مورخ ۱۴۰۳/۰۷/۰۳ شورای علمی دانشکده اقتصاد به تصویب رسید.